

Ghidul solicitantului – Condiții specifice de accesare a fondurilor

Apel nr. POR/2020/1/1.1.A./2

Anexa 10.7 - Regulile, principiile și recomandările privind încadrarea în categoriile de întreprinderi

Regulile, principiile și recomandările de mai jos sunt destinate potențialilor solicitanți, ca sprijin în completarea *Declarației privind încadrarea întreprinderii în categoria IMM (Declarația IMM)*.

Acestea se bazează pe:

- Prevederile Legii nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării IMM-urilor, cu modificările și completările ulterioare
- Recomandarea CE nr. 361/2003 privind definiția IMM-urilor
- Manualului utilizatorului pentru definiția IMM-urilor (Comisia Europeană, 2015)
- Jurisprudența Curții Europene de Justiție în ceea ce privește definiția IMM-urilor, conform Recomandării CE nr. 361/2003

ATENȚIE!

- Responsabilitatea privind informațiile cuprinse în Declarație, precum și respectarea normelor legale în vigoare privind încadrarea în categoriile de întreprindere, îi revine în exclusivitate solicitantului/ declarantului.
- Verificarea îndeplinirii condiției de eligibilitate privind încadrarea solicitantului în categoriile de întreprindere se va realiza, de către OIPOR/AMPOR, în baza *Declarației privind încadrarea în categoria de întreprinderi complete și conforme*, precum și a unei analize efectuate în etapa contractuală (înainte de semnarea contractului de finanțare). Analiza respectivă vizează verificarea încadrării solicitantului în categoria IMM la data depunerii cererii de finanțare și respectiv în etapa contractuală. Verificarea vizează inclusiv stabilirea încadrării în categoria IMM luând în considerare modificările asupra încadrării în categoria IMM prin depășirea plafonelor stabilite pentru încadrarea în categoria IMM în 2 exerciții financiare consecutive și respectiv prin raportare la momentele de verificare (2 exerciții financiare înainte anul în care a fost depusă cererea de finanțare și 2 exerciții financiare înainte de anul în care se contractează proiectul). De asemenea, solicitantul trebuie să notifice orice modificare care ar putea afecta criteriile de eligibilitate în conformitate cu declarația de eligibilitate și cea de angajament.
- Solicitantul trebuie să solicite finanțarea nerabursabilă în cadrul proiectului luând în calcul regulile ajutorului de stat regional/ de minimis raportat încadrarea în categoria de întreprinderi, precum și la celelalte reguli aplicabile, detaliate în cadrul ghidului specific. Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria IMM, atât la data solicitării finanțării (i.e. data depunerii cererii de finanțare) cât și în etapa precontractuală. A se vedea prevederile ghidului specific cu privire la posibilitatea modificării încadrării în categoria de întreprinderi pe parcursul procesului de evaluare și selecție.

Pasul 1 - Clasificarea întreprinderii ca autonomă, parteneră, legată

Observații:

- Identificarea relațiilor de parteneriat și/sau legătură ale lui A cu alte întreprinderi, se face prin raportare la prevederile legale în vigoare, prin raportare la 2 exerciții financiare consecutive anterior anului în care este semnată declarația privind încadrarea în categoria IMM, luând în considerare inclusiv prevederile ghidului specific cu privire la modificarea categoriei de IMM pe

parcursul procesului de evaluare, selecție și contractare. Cu toate acestea, datele privind numărul mediu de salariați, activele totale, cifra de afaceri sunt cele raportate în situațiile financiare aferente exercițiului financiar precedent anului în care se completează declarația privind încadrarea în categoria IMM. În cazul în care situațiile financiare respective nu sunt înregistrate la organele fiscale competente se vor lua în calcul situațiile financiare aprobate de adunarea generală a acționarilor sau asociaților.

- Nu este relevant locul de înregistrare (naționalitatea) întreprinderilor analizate
- Verificarea se realizează atât la momentul depunerii cererii de finanțare cât și în etapa contractuală. În etapa contractuală, în funcție de riscul asupra modificării încadrării solicitantului ca urmare a încheierii a 2 ani fiscali consecutivi, AMPOR/OI solicita situațiile financiare actualizate și aprobate de adunarea generală a acționarilor sau asociaților și/sau depuse la organul fiscal competent pentru anul anterior anului în care se realizează contractarea¹. Refuzul transmiterii documentelor respective conduce la respingerea proiectului de la finanțare.

A (solicitantul) este întreprindere autonomă, dacă

- A nu deține participații (părți sociale, acțiuni) în capitalul social al niciunei alte întreprinderi și nicio altă întreprindere nu deține participații în capitalul social al lui A sau
- A deține mai puțin de 25% din capitalul social sau din drepturile de vot (oricare dintre acestea este mai mare) în alte întreprinderi sau alte întreprinderi nu dețin mai mult de 25% din capitalul social sau din drepturile de vot ale întreprinderii A sau
- A nu este clasificată ca întreprindere legată sau parteneră

Pragul de 25% poate fi atins sau depășit (dar să nu fie mai mare de 50%) de către următoarele categorii de investitori, cu condiția ca acești investitori să nu fie legați, individual sau în comun, de A:

- a) societăți publice de investiții, societăți de capital de risc, persoane fizice sau grupuri de persoane fizice care realizează, conform declarației anuale de venit, venituri majoritare din activitatea de investiții în capital de risc (business angels) și care investesc fonduri proprii în societăți necotate la bursă, cu condiția ca investiția totală a acestor investitori în aceeași întreprindere să nu depășească echivalentul în lei a 1.250.000 euro;
- b) universități sau centre de cercetare fără scop lucrativ;
- c) investitori instituționali, inclusiv fonduri de dezvoltare regională;
- d) autorități ale administrației publice locale, respectiv consilii locale ale unităților administrativ-teritoriale cu un buget anual mai mic de echivalentul în lei a 10 milioane euro și cu o populație mai mică de 5.000 de locuitori.

Dacă pragul de 50% este depășit de către categoriile de investitori de mai sus, A nu se mai încadrează în categoria IMM (i.e. A este considerată întreprindere mare)

A este întreprindere parteneră cu alte întreprinderi, dacă

¹ eg. Proiectul este depus în anul 2018, iar situațiile financiare de la depunere sunt cele aferente anului fiscal 2017; contractarea se realizează în anul 2019 și se vor solicita situațiile financiare aferente anului fiscal 2018 pentru verificarea încadrării solicitantului în etapa de contractare)

Ghidul solicitantului – Condiții specifice de accesare a fondurilor

Apel nr. POR/2020/1/1.1.A./2

- A deține, individual sau în comun cu una ori mai multe întreprinderi legate, 25% sau mai mult din capitalul social ori din drepturile de vot ale unei alte întreprinderi (dar nu mai mult de 50%) sau altă întreprindere deține, individual sau în comun cu una ori mai multe întreprinderi legate, 25% sau mai mult din capitalul social ori din drepturile de vot ale lui A (dar nu mai mult de 50%).

Relațiile directe dintre A și parteneri pot fi considerate relații de nivel 1.

Se vor analiza inclusiv eventualele relații dintre partenerii lui A și alte întreprinderi (relații de nivel 2).

Dintre acestea:

- Întreprinderile legate cu partenerii lui A, din amonte sau din aval, trebuie luate în considerare la calcularea datelor lui A.
- Întreprinderile partenere cu partenerii lui A, din amonte sau din aval, nu vor mai fi luate în considerare la calcularea datelor lui A.

A nu este IMM (i.e. X este considerată întreprindere mare) dacă cel puțin 25% din capitalul social ori din drepturile de vot sunt controlate, direct sau indirect, în comun ori cu titlu individual, de către una sau mai multe organisme ori colectivități publice (cu excepția cazurilor prevăzute la alin. (3) al art. 4² din Lege)

A este întreprindere legată cu alte întreprinderi, dacă

- Între A și alte întreprinderi există oricare dintre următoarele raporturi:
 - o întreprindere deține majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociaților celeilalte întreprinderi;
 - o întreprindere are dreptul de a numi sau de a revoca majoritatea membrilor consiliului de administrație, de conducere ori de supraveghere a celeilalte întreprinderi;
 - o întreprindere are dreptul de a exercita o influență dominantă asupra celeilalte întreprinderi, în temeiul unui contract încheiat cu această întreprindere sau al unei clauze din statutul acesteia;
 - o întreprindere este acționară sau asociată a celeilalte întreprinderi și deține singură, în baza unui acord cu alți acționari ori asociați ai acelei întreprinderi, majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau asociaților întreprinderii respective.

sau

- Între A și alte întreprinderi există oricare dintre raporturile de mai sus prin intermediul uneia ori mai multor întreprinderi sau prin oricare dintre investitori prevăzuți la alin. (3) al art. 4² din Lege.

sau

- Între A și alte întreprinderi există oricare dintre raporturile de mai sus prin intermediul unei persoane fizice sau al unui grup de persoane fizice care acționează de comun acord, dacă își desfășoară activitatea sau o parte din activitate (la nivel de același cod CAEN) pe aceeași piață relevantă ori pe piețe adiacente

i. Persoane fizice

Noțiunea de "persoană fizică", în contextul acestei definiții, include persoana fizică ce are calitate de asociat, acționar, administrator. (Atenție: legislația nu specifică această distincție)

ii. **Grup de persoane fizice care acționează de comun acord**

În sensul art. 3.3 din Anexa la Recomandarea CE nr. 361, se consideră că "acționează de comun acord" acele persoane fizice care colaborează pentru a influența deciziile comerciale ale întreprinderilor analizate, și care exclud considerarea întreprinderilor în cauză ca fiind independente una față de cealaltă, din punct de vedere economic.

Îndeplinirea acestei condiții nu este în mod necesar subordonată existenței unor relații contractuale între aceste persoane și nici chiar constatării intenției lor de a eluda definiția microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici sau mijlocii în sensul Recomandării CE.

Existența unor legături de familie între persoanele fizice analizate este considerată suficientă pentru a determina că acestea acționează de comun acord².

iii. **Piață relevantă, piețe adiacente**

Piața relevantă în cadrul căreia trebuie analizate legăturile dintre întreprinderi se determină prin combinarea pieței produsului și pieței geografice³:

1. Piața relevantă a produsului cuprinde toate produsele și/sau serviciile pe care consumatorul le consideră interschimbabile sau substituibile, datorită caracteristicilor, prețurilor și utilizării căreia acestea îi sunt destinate
2. Piața geografică relevantă cuprinde zona în care întreprinderile respective sunt implicate în oferta și cererea de produse sau servicii în cauză, în care condițiile de concurență sunt suficient de omogene și care poate fi deosebită de zonele geografice învecinate, deoarece condițiile de concurență diferă în mod apreciabil în respectivele zone.

Piețele adiacente reprezintă piețele situate imediat în amonte sau în aval față de piața relevantă, respectiv piețele pe care bunurile sau serviciile sunt complementare sau aparțin unei game de bunuri/ servicii ce sunt, de regulă, achiziționate de aceiași clienți, pentru același uz.

Exemple în care două întreprinderi A și B sunt considerate ca acționând pe piețe adiacente:

- a. A este autoritate contractantă/ contractor față de B
- b. A utilizează serviciile/ produsele lui B în desfășurarea propriei activități
- c. A face reclamă serviciilor/ produselor lui B
- d. A predă lui B active fixe, spre utilizare
- e. A închiriază lui B bunuri imobiliare
- f. A și B au clienți comuni

² <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:62013CJ0110:ro:HTML> (HaTeFo GmbH v Finanzamt Haldensleben, C-110/13)

³ Conform definiției pieței relevante în contextul controlul comunitar al concentrărilor economice (Comunicarea CE nr. 97/C 372/03 privind definirea pieței relevante în sensul dreptului comunitar al concurenței)

Ghidul solicitantului – Condiții specifice de accesare a fondurilor

Apel nr. POR/2020/1/1.1.A./2

- g. Produsele lui A și B sunt distribuite prin aceleași rețele de distribuție sau prin rețele similare
- h. A și B acționează pe niveluri complementare ale lanțului de producție

Prin intermediul unei persoane fizice sau al unui grup de persoane fizice care acționează de comun acord pot fi stabilite doar relații de legătură între întreprinderi, nu și de parteneriat.

A nu este IMM (i.e. A este considerată întreprindere mare) dacă cel puțin 25% din capitalul social ori din drepturile de vot sunt controlate, direct sau indirect, în comun ori cu titlu individual, de către una sau mai multe organisme ori colectivități publice (cu excepția cazurilor prevăzute la alin. (3) al art. 4² din Lege)

Se vor analiza inclusiv eventualele relații dintre întreprinderile legate cu A și alte întreprinderi:

- i. Întreprinderile partenere cu întreprinderile legate cu A, din amonte sau din aval, trebuie luate în considerare la calcularea datelor lui A (relații de nivel 2).
- ii. Întreprinderile legate cu întreprinderile legate cu A, din amonte sau din aval, trebuie luate în considerare la calcularea datelor lui A, indiferent de nivel. Dacă A este legată cu B, care este legată cu B, care este legată cu D șamd, vor fi luate în calcul toate aceste întreprinderi.

Ghidul solicitantului – Condiții specifice de accesare a fondurilor
Apel nr. POR/2020/1/1.1.A./2

Pasul 2 - Calculul datelor întreprinderii A

- a. Dacă A este autonomă, se vor lua în calcul doar datele lui A - numărul mediu anual de salariați, cifra de afaceri netă anuală și activele totale, raportate în situațiile financiare aferente exercițiului financiar precedent, aprobate de adunarea generală a acționarilor sau asociaților
- b. Dacă A este parteneră cu alte întreprinderi, se vor cumula, la datele lui A, datele tuturor întreprinderilor partenere (inclusiv a celor legate cu întreprinderile partenere ale lui A), proporțional cu procentul de participare la capital ori cu procentul drepturilor de vot (cel mai ridicat dintre aceste procente).
- c. Dacă A este legată cu alte întreprinderi, se vor cumula, la datele lui A, 100% din datele tuturor întreprinderilor legate direct și indirect

Pasul 3 - Încadrarea lui A într-una din categoriile IMM

În baza datelor calculate la pasul 2, se verifică încadrarea solicitantului într-una din categoriile IMM, respectiv:

- ✓ În cadrul categoriei IMM-urilor, o *întreprindere mijlocie* are între 50 și 250 de salariați și realizează o cifră de afaceri anuală netă de până la 50 milioane euro, echivalent în lei, sau dețin active totale care nu depășesc echivalentul în lei a 43 milioane euro, echivalent în lei
- ✓ În cadrul categoriei IMM-urilor, o *întreprindere mică* are între 10 și 49 de salariați și realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 10 milioane euro, echivalent în lei
- ✓ În cadrul categoriei IMM-urilor, o *microîntreprindere* are până la 9 salariați și realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 2 milioane euro, echivalent, echivalent în lei;

Respectarea pragului referitor la numărul mediu anual de salariați este obligatorie. În plus, cel puțin unul din indicatorii financiari (cifra de afaceri anuală netă și activele totale) trebuie să se încadreze în pragul aferent categoriei IMM aplicabile.

Dacă, la data întocmirii situațiilor financiare anuale întreprinderea nu se mai încadrează în plafoanele de mai sus, aceasta nu își va pierde calitatea de microîntreprindere, întreprindere mică sau mijlocie decât dacă depășirea acestor plafoane se produce în două exerciții financiare consecutive. Regula celor 2 exerciții financiare consecutive se aplică atât la depășirea pragurilor cât și la scăderea sub pragurile aferente unei categorii.

Exemple privind aplicarea regulii celor 2 exerciții financiare consecutive

Presupunând că, din datele lui A la finalul exercițiilor financiare 2015, 2014, 2013, aceasta s-ar încadra într-una din categoriile IMM (micro sau mică, în exemplele de mai jos), aplicând regula celor 2 exerciții financiare consecutive, A va fi încadrat în categoria specificată în ultima coloană.

Exemplul nr.	2015	2014	2013	Categoria
1	Micro	Mică	Mică	Mică
2	Micro	Micro	Mică	Micro

Ghidul solicitantului – Condiții specifice de accesare a fondurilor

Apel nr. POR/2020/1/1.1.A./2

3	Micro	Micro	Micro	Micro
4	Micro	Mică	Micro	Micro
5	Mică	Micro	Micro	Micro
6	Mică	Mică	Micro	Mică
7	Mică	Micro	Mică	Mică
8	Mică	Mică	Mică	Mică

În exemplele de mai sus, prin "datele lui A" se înțeleg inclusiv datele tuturor întreprinderilor partenere și legate, după caz.

În cazul în care, din istoricul lui A, nu se pot identifica 2 exerciții financiare cu încadrarea în aceeași categorie (i.e. de la înființare, datele lui A au fluctuat, de la an la an, sub și peste plafonul aferent unei anumite categorii), atunci A va fi încadrată în categoria IMM aferentă primului exercițiu financiar de la înființare.

Excepție! Regula celor 2 exerciții financiare consecutive nu se aplică în cazul în care pragurile aferente categoriilor IMM sunt depășite ca urmare a unei modificări în structura acționariatului, a unei fuziuni, a unei achiziții, modificări care nu au, de regulă, caracter temporar și nu sunt supuse efectelor de volatilitate (i.e. nu sunt conjuncturale). Întreprinderile în cadrul cărora are loc o modificare a acționariatului vor fi analizate pe baza structurii acționariatului la momentul respectivei modificări (e.g. tranzacții), nu la încheierea exercițiului fiscal precedent. Astfel, pierderea calității de microîntreprindere, întreprindere mică sau mijlocie poate fi imediată, nefiind necesară depășirea pragurilor pe parcursul a două exerciții fiscale consecutive.

Modificările conjuncturale de acționariat în vederea încadrării în categoria de IMM pentru a se demonstra eligibilitatea solicitantului în cadrul apelului de proiecte vor fi analizate inclusiv prin raportare la regula celor două exerciții financiare consecutive anterior anului în care a fost depusă cererea de finanțare. O modificare de acționariat înainte de depunerea cererii de finanțare, poate crea premisele unei suspiciuni rezonabile privind crearea unor condiții artificiale în vederea obținerii finanțării în cadrul apelului de proiecte. În acest caz, solicitantul la finanțare trebuie să demonstreze cu documente doveditoare că modificarea acționariatului nu este conjuncturală.

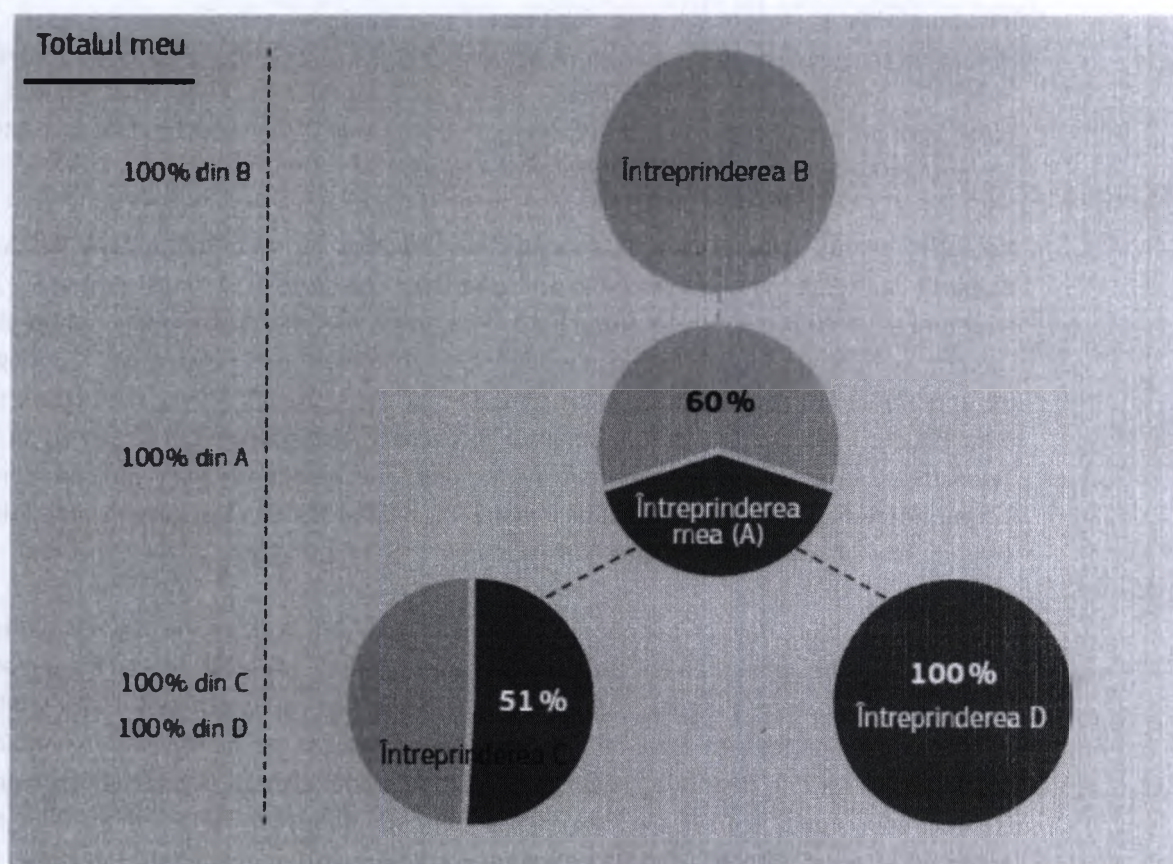

Exemple

EXEMPLUL 1

Întreprinderi legate

Total A = 100 % din A + 100 % din B + 100 % din C + 100 % din D

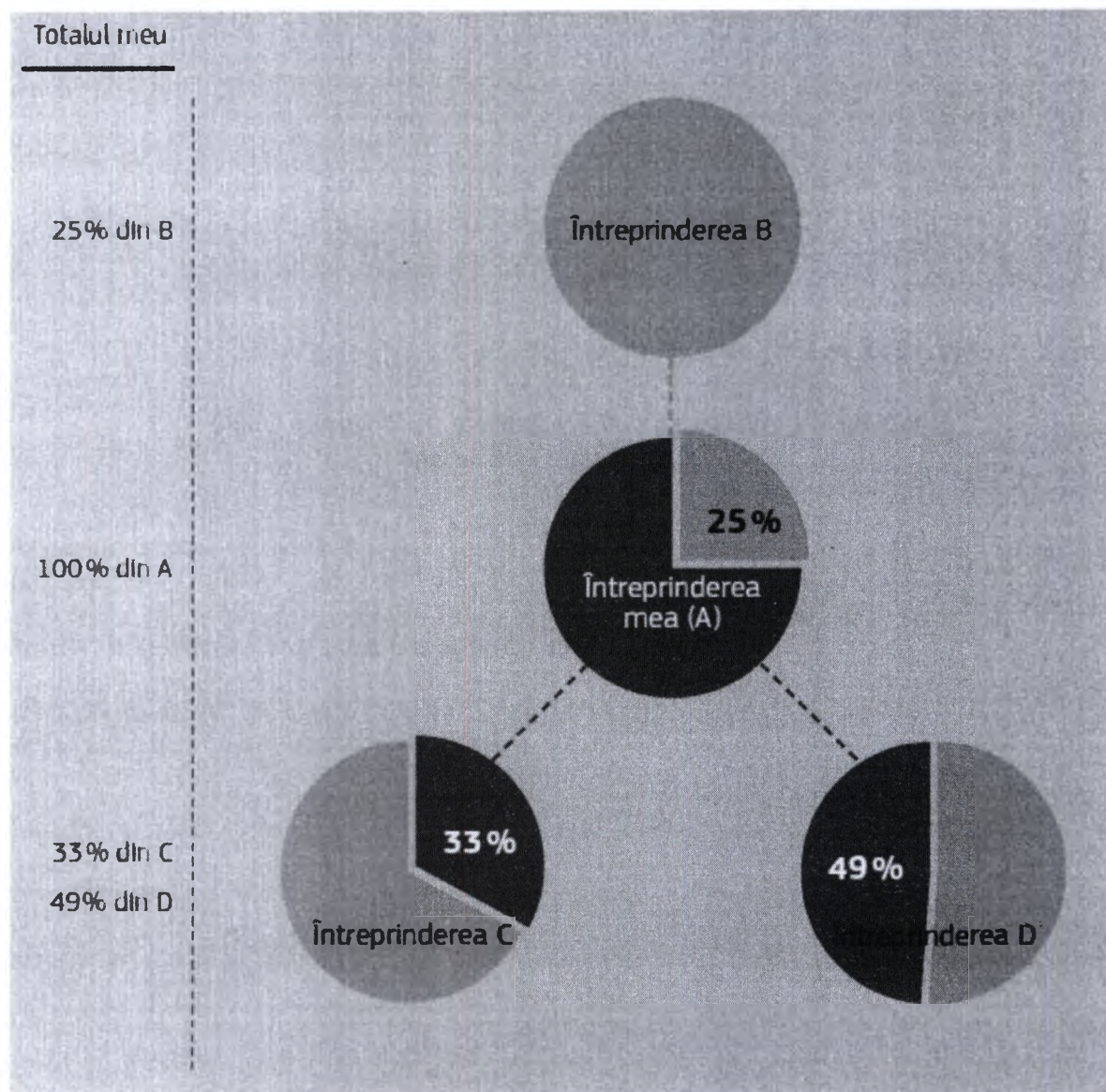

Ghidul solicitantului – Condiții specifice de accesare a fondurilor
Apel nr. POR/2020/1/1.1.A./2

EXEMPLUL 2

Întreprinderi partenere

Total A = 100 % din A + 25 % din B + 33 % din C + 49 % din D

EXEMPLUL 3

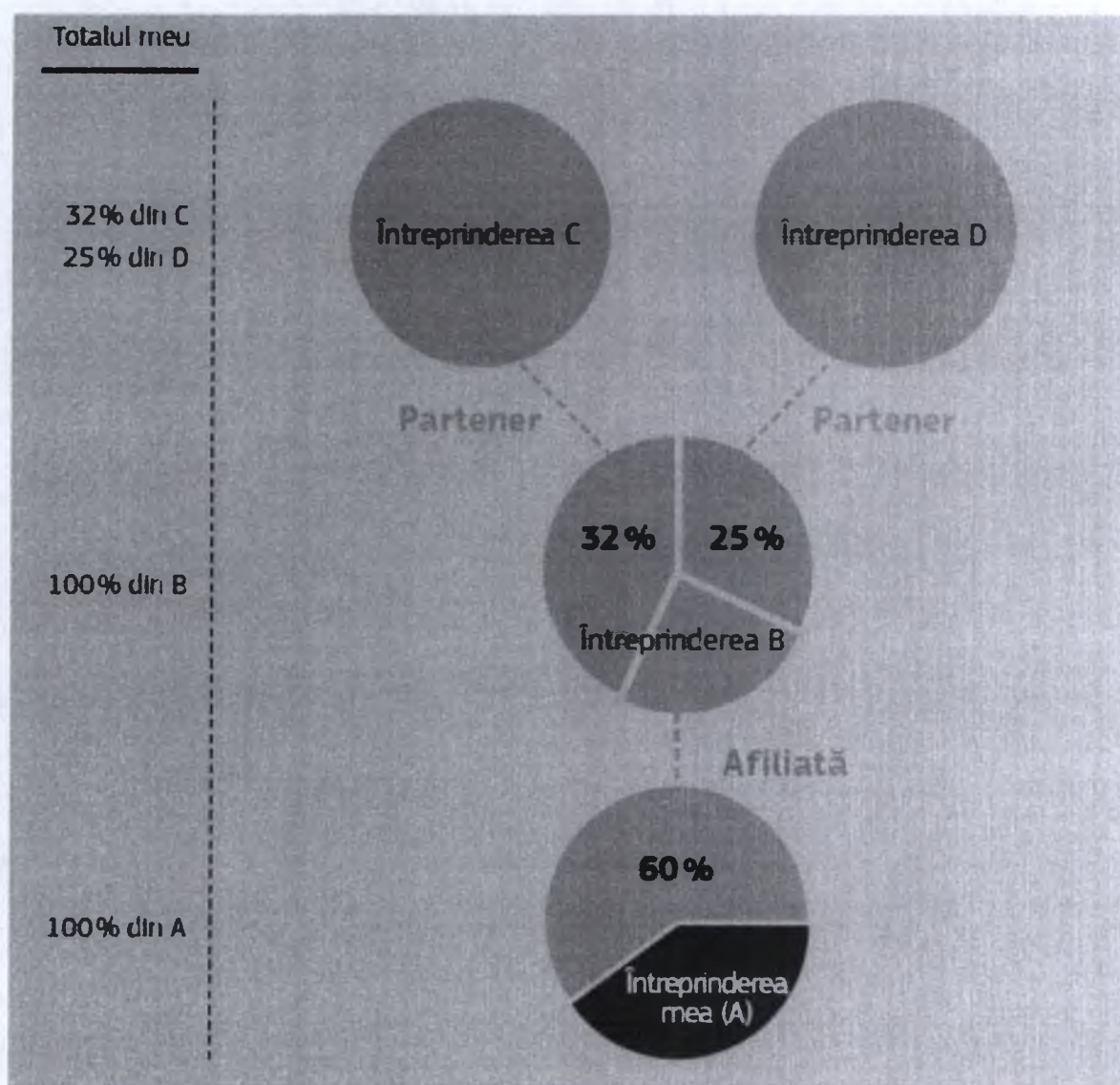
Întreprinderi legate și parteneri

Întreprinderea A este afiliată (i.e. legată) cu o întreprindere B printr-o participație de 60 % a întreprinderii B în întreprinderea A.

Dar B are, de asemenea, doi parteneri, întreprinderile C și D, care dețin 32 % și respectiv 25 % din B.

Pentru a calcula datele lui A, trebuie adăugate la datele lui A, în proporție de 100 % datele lui B, la care se adaugă, în proporție de 32 % datele lui C și, în proporție de 25 %, datele lui D.

Total A = 100 % din A + 100 % din B + 32 % din C + 25 % din D

EXEMPLUL 4

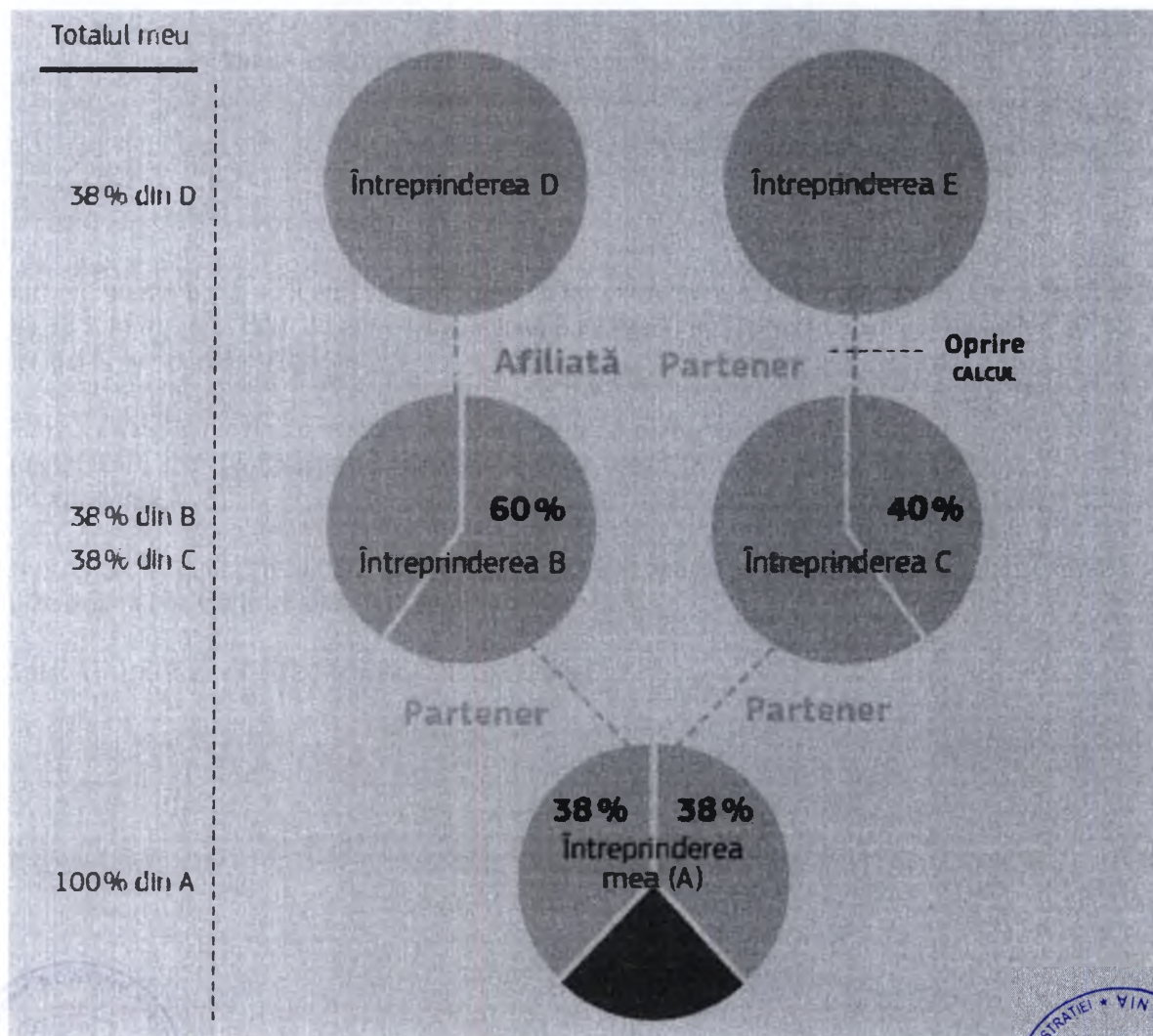
Întreprinderi legate și partenere

Întreprinderile B și C sunt ambele partenere cu întreprinderea A, deoarece fiecare are o participație de 38 % în A. Dar B este, de asemenea, afiliată (i.e. legată) cu D printr-un pachet de acțiuni de 60 %, iar C și E sunt parteneri (40 %).

Pentru a calcula datele lui, trebuie adăugate, pe de o parte, 38 % din datele cumulate pentru B și D (deoarece B și D sunt legate) și, pe de altă parte, doar 38 % din datele întreprinderii C la datele întreprinderii A.

Nu trebuie luate în considerare datele întreprinderii E, deoarece această întreprindere parteneră nu este situată imediat în amonte față de întreprinderea A.

Total A = 100 % din A + 38 % din (B + D) + 38 % din C

EXEMPLUL 5

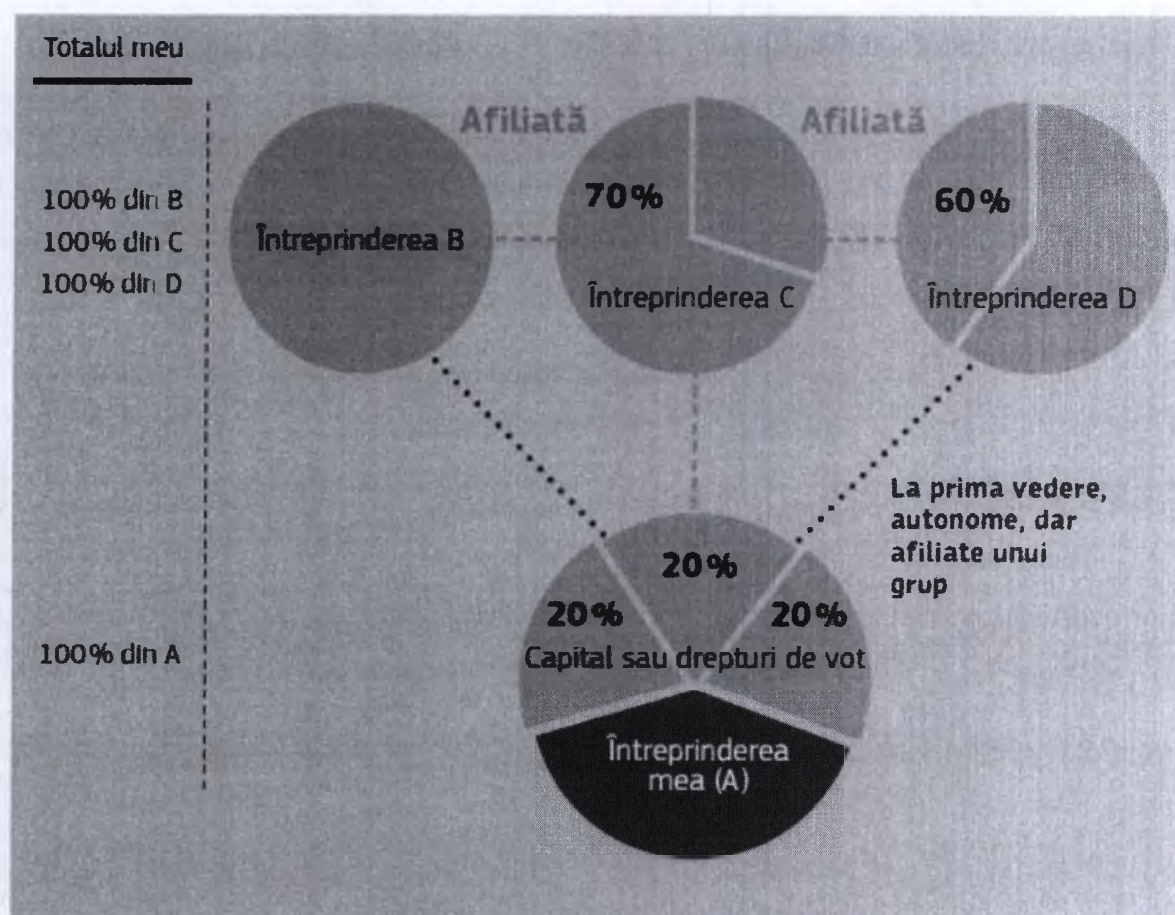
Grup de întreprinderi legate

Întreprinderea A are trei investitori, B, C și D, fiecare deținând 20 % din capitalul sau din drepturile de vot ale lui A. Acești investitori sunt ei înșiși afiliați (i.e. legați), formând un grup de întreprinderi legate: B deține o participație de 70 % în C, care la rândul său deține o participație de 60 % în D.

Pentru a calcula datele lui A, la prima vedere, întreprinderea A ar trebui să rămână autonomă, deoarece fiecare investor deține mai puțin de 25 % din A.

Dar, deoarece B, C și D sunt legate, ca grup, ele dețin 60 % din întreprinderea A. Prin urmare, trebuie adăugate, în proporție de 100 %, datele lui B, C și D la datele întreprinderii A.

Total A = 100 % din A + 100 % din B + 100 % din C + 100 % din D

EXEMPLUL 6

Întreprinderi legate și partenerere

Întreprinderea B este partener al întreprinderii A printr-o cotă de 25 %.

Întreprinderea C este partener al întreprinderii B printr-o cotă de 30 %.

În plus, întreprinderea A este afiliată (i.e. legată) cu o întreprindere D prin intermediul unei participații de 65 %.

O întreprindere E este partener al întreprinderii D printr-o cotă de 25 %.

Întreprinderea D are o întreprindere legată, care la rândul său are un partener.

Trebuie să se țină cont de datele proporționale ale tuturor întreprinderilor care sunt partenerere ale întreprinderii A, precum și ale partenerilor oricărei întreprinderi legate.

Cu toate acestea, datele unui partener al partenerului întreprinderii A nu sunt luate în considerare.

Total A = 100 % din A + 25 % din B + 100 % din D + 25 % din E + 100 % din F + 25 % din G

